

REFERAT Udvalg for lighed i sundhed d. 24-04-2025

Mødedato Torsdag d. 24. april 2025 kl. 09:00

Mødested Regionshuset Viborg, konferencelokalet, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Muligt partnerskab om social investering i afprøvning af 'sociale henvisninger' (kl. 9.00-9.30).....	3
Prøvehandling i samarbejdsprojektet med Norddjurs Kommune (kl. 9.30-9.50).....	5
Pause (kl. 9.50-10.00).....	6
Dialog om sundhedsindsats på væresteder (kl. 10.00-11.30).....	7
Foretræde fra Mental Talk (kl. 11.30-11.45).....	8
Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget (kl. 11.45-11.50).....	9
Gensidig orientering (kl. 11.50-12.00).....	10
Mødedeltagelse.....	11

Punkt 1: Muligt partnerskab om social investering i afprøvning af 'sociale henvisninger' (kl. 9.00-9.30)

1-01-72-25-22

Resume

Region Midtjylland har som en del af arbejdet med sociale investeringer indgået en samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond. Ambitionen er at iværksætte sociale investeringer inden for blandt andet patientrettet forebyggelse og helhedsorienterede indsatser i udsatte områder med fokus på at mindske ulighed i sundhed.

Aktuelt arbejdes der på at danne grundlag for et partnerskab og investeringscase, der handler om at afprøve potentialet ved 'sociale henvisninger' i en dansk kontekst. Udvalget orienteres om erfaringer og igangsat modelarbejde, med henblik på at udvalget på et kommende møde vil få præsenteret et konkret investeringsoplæg.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at udvalg for lighed i sundhed tager orienteringen om, at der indledes et samarbejde om at afdække muligheder for at indgå en social investering om afprøvning af 'sociale henvisninger' til efterretning.

Sagsfremstilling

Sociale henvisninger (på engelsk Social Prescribing) handler om at en sundhedsprofessionel, fx en praktiserende læge, henviser borgere og patienter til ikke-medicinske tjenester i lokalsamfundet for at forbedre deres trivsel og sundhed samt i højere grad opnå forbindelse til kommunale tilbud (sundhed, social, beskæftigelse).

Konkret anvendes sociale henvisninger til at koble patienter til fællesskaber og aktiviteter lokalt, der kan forbedre deres mentale og sociale velbefindende, styrke deres sociale netværk og bistå til at styrke egenomsorgen i forhold til sociale og sundhedsmæssige problematikker.

Afsættet for den mulige investering er startet i 2024, hvor der er udarbejdet en forundersøgelse af internationale erfaringer med sociale henvisninger i regi af Den Sociale Investeringsfond med faglig bistand fra Praksispiloterne i Grenå. Derudover er der indsamlet erfaringer fra projekter i Danmark og England, der bruger sociale henvisninger som metode.

Konklusionen på forundersøgelsen er, at der er grundlag for at udarbejde en investeringscase til Den Sociale Investeringsfond, hvormed der søges midler til en investering i en dansk afprøvning af en model for social henvisning koblet på almen praksis med en bred målgruppe for øje.

Ambitionen er at udvikle og modne en ny velfærdsløsning i dansk kontekst, der kan være med til at skabe et mere bæredygtigt sundhedsvæsen, reducere social og geografisk ulighed i sundhed samt bidrage med erfaringer, der kan udbredes i en bredere dansk kontekst eventuelt via de kommende sundhedsråd. Overordnet skal modellen bidrage til et helhedsorienteret og ressourceeffektivt sundhedsvæsen, hvor sociale faktorer og determinanter anerkendes som centrale for borgernes sundhed.

Det er hensigten med afprøvningen, at modellen på sigt kan skaleres og udbredes, og der opleves stor interesse herfor fra civilsamfund, en bred kreds af aktører i sundhedsvæsenet, fonde osv.

Erfaringer fra England viser, at systematisk anvendelse af sociale henvisninger integreret i sundhedsvæsenet medfører sundheds- og samfundsøkonomiske gevinster (sundhed, social, beskæftigelse), reducerer ensomhed og styrker patienternes livskvalitet.

Social henvisning skal overordnet bidrage til at:

- Fremme social og geografisk lighed i sundhed gennem tidlig og målrettede individuelle indsatser
- Styrke forebyggelse ved at adressere sociale faktorer og integrere sundhedsvæsenet med civilsamfundet
- Reducere pres på sundhedsvæsenet ved at mindske brug af sundhedsydelser
- Frigøre ressourcer i almen praksis og forbedre borgernes egenmestring og trivsel.

Partnerskab om udvikling af investeringscase

Der arbejdes aktuelt med at danne et partnerskab på tværs af Den Sociale Investeringsfond, Region Midtjylland, Norddjurs Kommune, de almene lægepraksis i kvalitetsklyngen i Norddjurs samt en række civilsamfundsorganisationer om at afprøve en dansk model for social henvisning.

I modellen vil det være de almene læger i kvalitetsklyngen i Norddjurs, der vil få mulighed for ansætte sociale navigatører (fra engelsk model: Linkworkers), som kan hjælpe patienter videre i tilbud i lokalsamfundet.

Afprøvningen ventes at dække 24 læger med en population på ca. 37.000 patienter (+18 år).

Der arbejdes på at tilknytte en forskningsgruppe, der kan samle viden og data og danne et vidensgrundlag, der kan benyttes i en skalering af modellen.

Social henvisning som investeringscase skal understøttes af nogle klare betalingsmål, der kan danne grundlag for en økonomisk model, der kan være med til, at metoden kan skaleres nationalt. Region Midtjylland foreslås som mulig resultatbetaler i investeringen på betalingsmål, der kan aflaste det regionale sundhedsvæsen.

Udvalg for lighed i sundhed vil på et kommende møde få præsenteret et konkret investeringsoplæg, herunder økonomisk business case.

Partnerskabet og udviklingsprocessen faciliteres af rådgivningsvirksomheden not a box. På mødet deltager Annemarie Zacho-Broe, partner i not a box, med en kort præsentation af erfaringer fra forundersøgelsen og perspektiver for et partnerskab på området.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed tog orienteringen, om at der indledes et samarbejde om at afdække muligheder for at indgå en social investering om afprøvning af 'sociale henvisninger' til efterretning.

Udvalget præsenteres for et beslutningsoplæg og en investeringscase til politisk behandling medio 2025.

Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde og Bent B. Graversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oplæg fra not a box om sociale henvisninger

Punkt 2: Prøvehandling i samarbejdsprojektet med Norddjurs Kommune (kl. 9.30-9.50)

1-00-14-22

Resume

Udvalg for lighed i sundhed drøfter forslag til prøvehandling i samarbejdsprojektet med Norddjurs Kommune.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til prøvehandling drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalg for lighed i sundhed har igangsat to samarbejdsprojekter med henholdsvis Struer Kommune og Norddjurs Kommune. I Norddjurs Kommune er samarbejdet forankret i Voksen- og Plejeudvalget.

Den 21. februar 2025 blev afholdt et fællesmøde mellem politikerne fra udvalg for lighed i sundhed og Voksen- og Plejeudvalget, hjemmeplejen i Allingåbro og sygeplejersker fra Regionshospitalet Randers.

Fællesmødet tog udgangspunkt i oplevelser og viden, som nogle af politikerne har fået, da de har været ude at køre med en af hjemmesygeplejerskerne i Allingåbro. Derefter var der samtalesaloner, hvor deltagerne i mindre grupper drøftede nogle spørgsmål, der tog udgangspunkt i, hvad politikerne havde oplevet. På baggrund af drøftelsen blev der peget på nogle konkrete indsatsområder, der kunne være relevante at arbejde videre med.

Som opfølgning på mødet den 21. februar blev der den 13. marts 2025 holdt et møde mellem de to politiske udvalg med henblik på at afstemme, hvilke konkrete indsatsområder det er ønsket, at administrationen arbejder videre med.

Her blev det besluttet at arbejde videre med en prøvehandling om at oprette en sygeplejeklinik, så hjemmesygeplejersker i kommunen kan hente faglig sparring hos en geriatrisk sygeplejerske på hospitalet. Når den kommunale sygeplejerske står hos en skrøbelig borger, skal der være mulighed for at komme i kontakt med en geriatrisk sygeplejerske på medicinsk afdeling på hverdage imellem kl. 7.30 og kl. 15.00.

Der er evidens for, at en stor del af behandlingseffekten kan tilskrives relationen mellem borgeren og medarbejderen, i dette tilfælde den kommunale sygeplejerske, og ved at styrke den kommunale sygeplejerskes faglige kompetencer via muligheden for digitale løsninger, bevares relationen mellem borgeren og den kommunale sygeplejerske.

Prøvehandlingens vision er således at skabe et mere sammenhængende og borgernært sundhedstilbud gennem oprettelsen af en sygeplejeklinik, hvor ældre borgere med komplekse sygdomsforløb kan modtage behandling i eget hjem understøttet af kvalificeret, kommunal sygepleje og med adgang til faglig sparring fra geriatriske sygeplejersker på hospitalet i dagtimerne. Det er vurderingen, at de rette sygeplejefaglige kompetencer kan forebygge indlæggelser og genindlæggelser, hvis de kommunale sygeplejersker får sparring fra geriatriske sygeplejersker på hospitalet.

Prøvehandlingen skal understøtte, at behandling kan foregå i borgerens eget hjem, så borgeren ikke skal transporteres langt for at få behandling. Lighed i sundhed fremmes, fordi behandling bliver tilgængelig for alle borgere uanset ressourcer.

Beslutning

Udvalget tilkendegav opbakning til at arbejde videre med en projektbeskrivelse.

Det blev aftalt, at udvalget præsenteres for et beslutningsoplæg indeholdende økonomi på det kommende møde den 26. juni 2025 med henblik på videre politisk behandling i august 2025.

Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde og Bent B. Graversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Pause (kl. 9.50-10.00)

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Pause i udvalgsrådet.

Beslutning

Pause.

Punkt 4: Dialog om sundhedsindsats på væresteder (kl. 10.00-11.30)

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Udvalg for lighed i sundhed har løbende sat fokus på de anbefalinger i forhold til lighed i sundhed, der er kommet fra Rådet for Socialt Udsatte. En af Rådet for Socialt Udsattes anbefalinger handler om fremskudte sundhedsindsatser i form af opsøgende sundhedsarbejde der, hvor socialt udsatte opholder sig, fx på et værested. Baggrunden er, at mange mennesker i social udsathed ikke kommer til lægen, og hvis de gør, kommer de ofte alt for sent af sted.

På seneste møde den 28. februar 2025 drøftede udvalg for lighed i sundhed, hvordan en sådan indsats kan igangsættes i Region Midtjylland. Udvalgets drøftelse handlede blandt andet om, at det er væsentligt, at en sådan indsats bygger bro til øvrige tiltag, der foregår i lokalområdet og regionen i øvrigt.

Udvalget drøftede videre forankring af en fremskudt sundhedsindsats. Der var enighed om, at funktionens ophæng ikke er det vigtigste, men at der er tale om en konkret funktion.

Udvalget havde et særligt fokus på, at det er væsentligt at tænke civilsamfundsaktører ind i en sådan indsats.

Udvalget besluttede derfor, inden udvalget arbejder videre med at beskrive en mulig indsats om at etablere en lægefaglig indsats for socialt udsatte borgere på væresteder, at invitere nogen, der arbejder med socialt udsatte borgere, til en dialog på dette udvalgmøde med henblik på at få deres input til, hvordan en sådan indsats mest hensigtsmæssigt vil kunne etableres, hvad der kunne være brug for, og hvad man skal have en opmærksomhed på.

På baggrund af dialogen arbejder administrationen videre med et forslag til et beslutningsoplæg, som præsenteres på møde i udvalg for lighed i sundhed den 26. juni 2025.

Beslutning

Udvalgsformand Else Kayser bød velkommen til Anders Sørensen og Pia Murrekilde fra Reden i Aarhus, Anders Stagis fra Blå Kors i Herning, Stine Stidsen fra Kirkens Korshær i Silkeborg og Karen Elisabeth Vestergaard fra Røde Kors i Aarhus.

Der var en rigtig god dialog, og udvalget fik mange gode input og opmærksomhedspunkter med til det videre arbejde med at beskrive, hvordan en fremskudt sundhedsindsats for socialt udsatte kan etableres.

Det blev aftalt, at administrationen, med udgangspunkt i input og drøftelse, udarbejder et forslag til en model for indsatsen, som sendes til kvalificering hos udvalgets gæster. Forslaget til model drøftes herefter på det kommende møde i udvalget den 26. juni 2025.

Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde og Bent B. Graversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 5: Foretræde fra Mental Talk (kl. 11.30-11.45)

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Per Ørum, der er bestyrelsesleder og Søren Liner Christensen, der er vice-bestyrelsesleder i foreningen Mental Talk, har anmodet om foretræde for udvalg for lighed i sundhed vedrørende Mental Talk 2025.

Beslutning

Der tages ikke referat fra foretræde.

Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde og Bent B. Graversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget (kl. 11.45-11.50)

1-00-14-22

Resume

Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 28. februar 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 28. februar 2025 godkendes.

Sagsfremstilling

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 28. februar 2025 kan tilgås i FirstAgenda.

Beslutning

Referat fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 28. februar 2025 blev godkendt.

Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde og Bent B. Graversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Gensidig orientering (kl. 11.50-12.00)

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Eventuelt og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer.

Beslutning

Det blev aftalt, at der til referatet skal vedlægges en oversigt over de indsatser og projekter, som udvalget arbejder med.

Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde og Bent B. Graversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 8: Mødedeltagelse

1-00-14-22

Beslutning

Alle var mødt, undtagen Annette Roed, Louise Høeg, Inger-Marie Tryde, Bent B. Graversen, der havde meldt afbud.

Purnima Erichsen deltog virtuelt.

Mødet sluttede kl. 12.00.